

ALIANAIGINI

havavikni

Hunauva Havavikni Alianaiguhukniq?

Alianaiguhukniq pidjutauyuq aulahimaaqtumik hulidjutinik uvaluuniin atuqhimaatqutuq idjuhiq ighitaaginiq, ihuigutibluni, ihuitumik uqaqhuni, uvaluuniin kanguhuktitugu kina inuk uvaluuniin inuit. Ilaani alianaiguhukniq pidjutauyuq nakuungitumik kahagaqhugu. Havavikmi alianaiguhukniq tugaaqhimayuq inungnun havaktunun.

Alianaiguhukniq havavikmi quvianaituq ihumaginiq, kihimi ilaani ayungnaqtuq naunaiyagiangani. Titiraghimayut ataani naunaiyautit ilangit idjuhit qunigiagahat:

Alianiaguhukniq ilauyuq:

- Hiamitiqhugu uqaqlungniq uvla uqamalukniq;
- Ihuitumik nangutibluni uvaluuniin uqaqtaminik;
- Atuqhugit ihuitumik inukluguhukniq;
- Pinaguhukniq, huaktuiniq, uqamalugiblugu, uvalu hughamaluiqhugu;
- Ilaupkaguiqhugu uvaluuniin ighinaqhugu;
- Uumilguhaqhugu nangiqhuni haniani uvaluuniin ihuitumik ingutaaqvigiblugu;
- Aalanguqtqataaqhugit atugahat, atuqhimangitunik pitquibluni, aungnaqtunik kiklighainiklu; uvalu ulapiqibluni havaaqmun;
- Ihumagiungnaiqhugit iniqtigait uvalu kukikhuni ihumagingitaminik uvaluuniin havaanik;
- Huaktuibluni uvaluuniin ighitaaqhuni havaangiqniaqtuq hulidjutiqangituni;
- Pihimabl;ugit kangiqhidjutit uvaluuniin tunihibluni ihuitumik kangiqhidjutinik;
- Havaaghayaqhugu uvluniin munagiyaghainik kangiqhidjutiqangitumik;
- Kingiblugu apighuutinik ayuihaqnikkut, havaguihimalautighanik, uvaluuniin hivumuugutighait havaaminun;
- Ihuitumik uqaqhuni, uvluniin tughulauhuni uvalu igialaaqhuni;
- Uumilguhaqhugu, qungiaginaqhugu, malikataaqhugu, uvaluuniin hanaqiblugin tamayait uvalu havautait; uvalu
- Hakakhugu uvaluuniin ighitaaqhugu.

Pihimakpat alianaiguhuktuq atanguyaupat, havakiti piyughat qanuginiit ihuaqtumik atuqniq uvalu ihuitumik idjuhia.

Alianaigiyauvit Havavikmi?

Angiguvin apighuutinut, tugaaqtauhimayungnaqhiyutit alianaiguhukniqmik idjuhiqmik:

- Ihuinaqhimangitut inuit ihumaginiaqauk idjuhiq piuminaituq?
- Ilvit pitailiinaqqit hulidjutit uvalu ikayuqtighangnik havaqatingnit? (Havaktut kitut mihigimayut alianaigiyauyt 10 pusat hamunga 50 pusat havauhiqmingnit piyut pitailiblutik hulidjutimingnik havaqatimingnun.)

ALIANAIGINI

havavikni

Qanugiliuqniaqit alianaigiyauguvin?

Havavikit piqaqat alianaiguhtailiniqmik maligaqmik, maliklugu. Havavikit piqangitpat alianaiguhtuknikkut maligaqmik, takulugit ihumagiyaayut ataani:

- Uqaqlugu Atanguyat
- Havakhimaqlutit havaaqniq nakuutqiyyaitugt ayuitaqnik. Pihimalugit havaatigut naunaiyautit uvalu naunaitkutit tautuktityut havaat havaktaaqtat.
- Titiraqlugit hulidjutit. Titiraqlugit ubluit ubluqhiutit, tautuktut, qanugilitpa (naunaiyaqpiaghimalugit), uvalu qanugilidjutait. Titiraqhimagut hulidjutit ikayuutauniaqtut atuqnikkut alianaiguhuqniqmum.
- Pihimalugit tamaita qagitauyakuuqtut, titirqat, taimaalut, tuyuqtauayut alianaiguhtumik.
- Nayuinaqlugit havaqatitit; pitailugu alianaiguhtuq avaliipkaqlutit
- Avaliitailutit alianaiguhtuktuq. Uqaqatigigungni una inuk, pidjutigilugit ihuiguhtuutit uvlau amigaqhuqhimaitumik.
- Pihuklutit ahinun alianaiguhtuq ighitaqaqtatit, huakpatit, uvaluuniin hungugikpatit.
- Uqaqvigilugu idjuhia taimaaqlugu. Atanguyaqlu piqatigilugu upautigungni alianaiguhtuq.
- Pitailutit ihumagigungni akiniaqlutit.

Qanugiliuqtughat havaktut piyaangini alianaiguhtuknaitumik havavikmi?

- Atuliqtilugit alianaiguhtuknaitumik maligahamik ilauyuq uniudjutikkut atugahanik.
- Aghuugutilugit tamaita inuit havavikmi pittiaqlutik uvalu ayuinighakkut itumik mighaanun aalanun.
- Ayuqiqtuqlugit havaktitit: alianaiguhtuq aghuqnaqtumik pidjutililik. Naunaiyaqlugit idjuhiit aulapkaiyut alianaiguhtuqniqmik, uvalu humut havaktit ikayuqvighainut.
- Pihimalugit ihuiguhtuutit aghut, uvalu pidjutigilugit qilamik uvalu inuilgumi.
- Ayuqiqtuqlugit atanguyaqyuat uvalu atanguyat qanuq pidjutigilugu ihuiguhtuutit uvalu alianaiguhtuknikkut pidjutit. Aghuugutilugit uqautigilugu qanuginiit qilamik pingitqaluaqhugit ihuiguhtuutit titiraqtaupata.
- Piqaqluni ihumagihimaitumik pingahuuyumik ikayuqtughamik ihuaqhaiyughamik, piyaghaqaqtat.
- Huginngituuyaahimaitumik pihimayut ayuqhautit.
- Kinguvaqtitalugit ihuaqhautighat. Qilamik pidjutigilugu.

Takulugu: *Havaamilu Aaniaqtailinikut Aaniqtailinikulu Maliruani -Naunaitkutaa 34. Uumilguhuknig Ikeyuutighat: Kavamatkut Albertami qagitaulyaliqivia-Atugahat Titirqat; CCOSH - OSH Kiudjutit Kangiqhidjutighat*